

Caighdeán Gaeilge Aistritheoirí an AE

Ceist 1 Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuirisc faoin oiliúint Tríú Leibhéal atá á cur ar aistritheoirí Gaeilge. Sula bhféachann tú ar an mír, an féidir leat féin agus an duine in aice leat brí na bhfocal agus na bhfrásaí seo a aimsiú?

1. saineolaí _____
2. ceathrú _____
3. ceal _____
4. aitheantas _____
5. ar comhchéim _____
6. ainneoin _____
7. trialacha síciméadracha _____
8. deacrachtaí earcaíochta _____
9. ar bhonn sealadach _____

Féachaigí ar an mír den chéad uair le feiceáil an gcabhróidh sé sin libh iad a thuiscint.

Ceist 2 Féach ar an mír den dara huair agus cum ceisteanna le cur ar an duine in aice leat faoi ábhar na míre. Mar shampla:

Cad a léiríonn na figiúirí ón gCoimisiún Eorpach?

Ceist 3 Éist leis an tuairisc arís agus breac síos an briathar saor, aimsir chaite de na briathra seo a leanas a bhí le cloisteáil inti:

- líon _____
fógair _____
tabhair _____

Bain úsáid as na briathra céanna chun ceisteanna a chumadh leis an mbriathar saor san aimsir chaite. Cuir na freagraí gonta, dearfach agus diúltach, ar fáil freisin.

Ceist 4 ‘...tá **bean** ón Laitvia ...’

Roinntear na hainmfhocail i gcúig ghrúpa. Tugtar na díochlaontaí ar na grúpaí seo. Tá roinnt ainmfhocal, áfach, atá neamhrialta agus ní fhreagraíonn siad do cheann ar bith de na díochlaontaí. Seo cúpla ceann de na hainmfhocail neamhrialta:

bean, deirfiúr, deoch, lá, leaba, mí, teach

Cuir an fhoirm cheart den ainmfhocal sna bearnaí thíos:

bean

Bhí gluaisteán na _____ go huile agus go hiomlán scriosta sa timpiste.

deirfiúr

Tá beirt _____ ag Nadine.

deoch

Nach raibh blas na _____ uafásach ar fad?

lá

Beidh an obair ar fad déanta faoi dheireadh an _____.

leaba

Bhí máthair Sheáin ar thaobh na _____ nuair a bhí sé tinn.

mí

Feicfidh mé tú ag tús na _____ seo chugainn.

teach

Cé a bheidh i bhfeighil an _____ agus tú as baile?

Ceist 5 Cuir Gaeilge ar na téarmaí seo a leanas a bhí le cloisteáil sa mhír:

European Commission
EU institutions
Sociologist
Department of the Gaeltacht
European Parliament

Ceist 6 Pléigh na ceisteanna seo leis an duine in aice leat, nó le do ghrúpa.

1. Conas mar a bheadh post mar aistritheoir san Aontas Eorpach, dar leat?
2. An post deacair é post an aistritheora Gaeilge, dar leat?
3. Conas is féidir oiliúint níos fearr a chur ar aistritheoirí Gaeilge, dar leat?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

1. saineolaí	<i>expert</i>
2. ceathrú	<i>quarter</i>
3. ceal	<i>want, lack of</i>
4. aitheantas	<i>recognition</i>
5. ar comhchéim	<i>on an equal footing</i>
6. ainneoin	<i>despite</i>
7. trialacha síciméadracha	<i>psychometric tests</i>
8. deacrachtaí earcaíochta	<i>recruitment difficulties</i>
9. ar bhonn sealadach	<i>on a temporary basis</i>

Ceist 2

Iarr ar gach beirt ceisteanna a chur ar a chéile faoi ábhar na míre. Pléigh na tuairimí a bhí ag an rang iomlán ansin.

Ceist 3

líon:	'nár líonadh', 'líonadh' – Ar líonadh? Líonadh / Níor líonadh.
fógair	'a fógraíodh' – Ar fógraíodh? Fógraíodh / Níor fógraíodh.
tabhair	'tugadh' – Ar tugadh? Tugadh / Níor tugadh.

Ceist 4

Bhí gluaisteán na **mná** go huile agus go hiomlán scriosta sa timpiste.

Tá beirt **deirfiúracha** ag Nadine.

Nach raibh blas na **dí** uafásach ar fad?

Beidh an obair ar fad déanta faoi dheireadh an **lae**.

Bhí máthair Sheáin ar thaobh na **leapa** nuair a bhí sé tinn.

Feicfidh mé tú ag tús na **míosa** seo chugainn.

Cé a bheidh i bhfeighil an **tí** agus tú as baile?

Ceist 5

European Commission – *an Coimisiún Eorpach*

EU institutions – *institiúidí an Aontais Eorpaigh*

Sociologist – *Socheolaí*

Department of the Gaeltacht – *Roinn na Gaeltachta*

European Parliament – *Parlaimint na hEorpa*

Ceist 6

Is féidir gach beirt a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin cuid de na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Eimear Ní Chonaola

Níl an oiliúint atá Institiúidí Tríú Leibhéal a chur ar aistritheoirí Gaeilge sách maith le postanna¹ an Aontais Eorpaigh a líonadh, a deir saineolaí ar chúrsaí Gaeilge san Aontas Eorpach. Léiríonn figiúirí ón gCoimisiún Eorpach nár líonadh ach an ceathrú cuid de na postanna a fógraíodh le dhá bhliain, ceal an caighdeán cuí a bheith ag iarratasóirí.

Irene Ní Nualláin

In 2007 tugadh aitheantas don Ghaeilge mar theanga oifigiúil san Aontas Eorpach. Faoi mbliain 2022, beidh an teanga ar comhchéim leis na teangacha oifigiúla eile. Tá fás agus forbairt ag teacht ar an tseirbhís aistriúcháin dá réir agus beidh 180 aistritheoir ag teastáil in institiúidí an Aontais Eorpaigh faoi 2022. 65 aistritheoir le Gaeilge atá fostaithe go buan sna hinstiúidí faoi láthair. Ach, léiríonn figiúirí ón gCoimisiún Eorpach nach bhfuil ach aon cheathrú de na postanna d'aistritheoirí Gaeilge atá fógartha acu le dhá bhliain, líonta acu. Líonadh 19 as an 75 post a fógraíodh ó Mheitheamh 2016, ainneoin 328 iarratas a bheith déanta ar na postanna sin. An bhfuil an locht ar na cúrsaí tríú leibhéal atá ar fáil le hoiliúint a chur ar aistritheoirí?

An Dochtúir Pádraig Ó Laighin, Socheolaí

B'fhiú, b'fhéidir, smaoinemh ar na daoine a bheadh ar na cúrsaí aistriúcháin, go mbeadh orthu cúrsaí a ghlacadh sna ranna nuatheangacha, sna hollscoileanna, áit a bhfuil na cúrsaí seo ar siúl. Agus tá gné eile ar siúl freisin, tá... is é sin, na trialacha síciméadracha. Bhí líon beag daoine gur theip² orthu mar gheall ar gur theip orthu sna trialacha síciméadracha. Agus, ní chuirfear deireadh leo sin, tá gá leo. Ach, is féidir oiliúint a chur ar dhaoine chun, le bheith ullamh i gcomhair na dtrialacha síciméadracha seo.

Irene Ní Nualláin

Deir Roinn na Gaeltachta gur thuig siad go mbeadh deacrachtaí earcaíochta ann agus go bhfuil Institiúidí na hEorpa ag earcú aistritheoirí ar conradh ar bhonn sealadach chun an próiseas earcaíochta oifigiúil a sheachaint.

Idir an dá linn, tá bean ón Laitvia ceaptha ina ceannaire ar aonad an aistriúcháin Gaeilge i bParlaimint na hEorpa, ainneoin nach bhfuil Gaeilge aici. Deir Pádraig Ó Laighin gur post riaracháin agus bainistíochta atá sa bpost³ agus nach miste duine le mórán taithí a cheapadh mar cheann aonaid.

Irene Ní Nualláin, Nuacht TG4.

---

¹ *poist* an leagan caighdeánach

² *ar theip* an leagan caighdeánach

³ *sa phost* an leagan caighdeánach